

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Půst a jeho význam pro osobnostní rozvoj

Autor práce: Veronika Pochopová

Obor studia: Pedagogika volného času

Předkládaná bakalářská práce čítá 66 stran včetně příloh, 40 stran bez příloh, čímž splňuje minimální požadované kritérium podobné kvalifikační práce.

V úvodu práce jsme seznámeni s motivy volby tématu, s členěním práce a s metodami, jež mají vést k vytyčeným cílům. Vlastní práce sestává ze dvou částí – teoretické a výzkumné. Poměrem stran tvoří první část dvě třetiny, druhá pak asi jednu třetinu vlastního textu práce.

První, teoretická část obsahuje tři kapitoly. První pojednává o pojmech dieta, hladovění a půst; druhá předkládá stručné panorama postní teorie a praxe ve světových náboženstvích; třetí pak propojuje půst a osobnostní rozvoj se zvláštním zaměřením na osobnost pedagoga. Při bližším pohledu na takto logicky rozčleněné pojednání si nelze nepovšimnout drobnějších nedostatků i větších chyb, jež se promítají i do výzkumné části. Nedostatečné vysvětlení výše zmíněných pojmů (např. jaký je rozdíl mezi půstem a dietou) a jejich nejasné odlišení (ve výzkumné části autorka hovoří o půstu respondentů a současně o hladovění). Na tomto místě mne také napadá, zda si autorka položila otázku po negativních jevech, spojených s výše zmíněnými pojmy, jež jsou přece v dnešní době velmi aktuální (např. nenávisť k vlastnímu tělu, poruchy příjmy potravy apod.).

Ve druhé kapitole autorka naprosto opomíjí zdroj postní praxe křesťanství v životě Ježíšově a jeho výroky z Nového zákona (píše až o církevních otcích apod.) a uniká jí podstata postní praxe, když píše, že o jde o „cestu za osvícenstvím, snahu přiblížit se Bohu“ (s. 20). Nepřesnost označení křesťan, když nejpravděpodobněji hovoří o příslušnících jen některých církví (s. 16), je při psaní této práce na teologické fakultě, kde by se určitá obeznámenost s podobnými označeními očekávala, velmi na pováženu. K tématu postní praxe ve východních náboženstvích by se jistě vhodně dalo podtrhnout, že tato vychází z antropologie, odlišné od židovsko-křesťanské tradice (což jistě souvisí i s osobnostním rozvojem člověka, jak o něm autorka pojednává).

Druhá, výzkumná část práce byla vedena metodou kvalitativní, konkrétně rozhovorem s otevřenými otázkami. Zde bych se ptala, zda čtyři respondenti nejsou dosti malý vzorek pro získání reprezentativních údajů. Nenarazila jsem ani na informace o náboženském založení respondentů, což by logicky vyplývalo z 2. kapitoly, kde autorka píše o roli pústu v různých náboženstvích. Na rozpacích jsem také z vytyčených cílů výzkumné části práce. V závěru autorka píše, že hlavním „cílem práce bylo zjistit, jaký vliv má postění na rozvoj osobnosti člověka, v užším pohledu na osobnost pedagoga“ (s. 34). Z práce jsem však nenabyla přesvědčení, že respondenti pedagogy byli. Přemostěním této nelogičnosti pak je pravděpodobně věta, v níž autorka tvrdí: „Na základě prostudované odborné literatury se můžeme domnívat, že dosažení bezpodmínečného přijetí druhého člověka lze pústem skrze tělo. Tato rychlá cesta k láskyplnému návratu k sobě, k převzetí zodpovědnosti za své zdraví a svůj život, vede k rozvoji spirituality.“ (S. 26) Pokud vezmeme v úvahu tuto variantu, pak tedy lze potvrdit, že titul práce odpovídá obsahu díla (Půst a jeho význam pro osobnostní rozvoj).

Co se týká literatury, nečerpá autorka, jak sama předesílá, z cizojazyčné i české, ale zejména z české literatury. Také tituly knih, jež cituje a na něž odkazuje, jsou velmi často všeobecné encyklopedie a slovníky. Neměly by se ve vysokoškolské práci uvádět alespoň nějaké specializované publikace a monografie?

Při celkovém hodnocení předkládané bakalářské práce nelze nevyzdvihnout zájem autorky o pojednávané téma a fakt, že se snaží o „propojení pohledů z věd pedagogiky, psychologie a filozofie s náboženským pohledem“ (s. 35). Bohužel celá řada nedostatků a zejména závažná chyba v nekompatibilitě mezi vytyčeným cílem a výsledkem práce mne vede k názoru, abych uvedenou práci nedoporučila k obhajobě. Po objasnění zmíněné nekompatibility a upravení dalších nedostatků bude jistě možné o prezentování práce před komisí uvažovat.

Posudek vypracovala: Mgr. Bc. Veronika Řeháková, Ph.D.

Veronika Řeháková

Datum: 2. června 2020